

Utak, forgalmi rend, közlekedésbiztonság

Ülést tartott a megyei tanács vb

A Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága tegnap, kedden, Szegeden, ülésezett. Az előterjesztések elfogadása után a testület megvitatta a közúti közlekedés szervezésének tapasztalatairól és a közlekedésbiztonság helyzetéről készült beszámolót. Nem mondunk újat, ha azt állítjuk, a közlekedés helyzete, állapota közügy, hiszen mindenkit érint. És hozzá tartozik a dologhoz, ha a közlekedés biztonságos, zavartalan, akkor az a gépkocsivezetőt, a gyalogost egyaránt megnyugtatja. A közutak helyzetével, illetve a baleset megelőzésével hat évvel ezelőtől foglalkozott utóljára részletesen a vb. Így most a téma napirendre tűzésénél először a testület áttekintette azokat az intézkedéseket, amelyek az utóbbi időszakban születtek a forgalmi rend kialakítása érdekében. A felsorolás nem teljes, csak a legfontosabb jelenségekről néhány ismertető mondat.

A közúti jelzőlámpákat a baleseti és a forgalmi adatok ismeretében helyezték el. A megyében 31 forgalomirányító jelzőlámpa működik, ebből 27 Szegeden található. Közülük a legkorszerűbb a számítógéppel vezérelt, a városra vagy városrészre kiterjedő összehangolt rendszerű. Sajnos, e gyors kiépítést a tanácsok anyagi forrásai nem teszik lehetővé, ezért először egyes útvonalakon hangolják össze működésüket és így több csomóponton keresztül megállás nélküli áthaladást a „zöld hullámok” biztosítják. (Ilyen működik a Nagykörúton.) Az elmúlt időszakban jelentős törekvés volt, hogy a vasúti átjárók biztonságát fokozzák. Az intézkedések eredményeképp minden vasúti átjáróban megtalálható a „vasúti átjáró kezdete” elnevezésű jelzőtábla. De más ismert körülmények megteremtésével tették biztonságossá a forgalmat vasútvonalak és közutak találkozásánál. Az eredmények elismerése mellett a tegnapi ülésen néhány hiányosságot is szóvá tettek. Gyakran előfordul, hogy a megye úthálózatán a karbantartást végző vállalatok nem igazolják a változó körülményekhez az ideiglenes forgalomkorlátozásokat. Így a gépkocsivezetők egy része nem veszi komolyan a jelzéseket, mert nem tartja azokat valóságosnak és ez adott helyzetben közlekedési balesetet idézhet elő. A közlekedés jobb körülményeinek megteremtése érdekében vetették fel, hogy településekenként a jelenleginél több kerékpárutat építsenek. Néhány dicséretes kezdeményezés is elhangzott. Így Csongrádon, Szentesen, Kiszomboron és Makó között épül, illetve Apátfalván készült külön út a kerékpárosoknak. Tudomásul kell azonban venni, hogy a tanácsok korlátozott pénzforrásai ennek a népszerű programnak a megvalósulását egyelőre nem teszi lehetővé. A közlekedés azért is kap egyre nagyobb társadalmi figyelmet, mert a gépjármű-állomány állandóan növekszik és jelenleg a megyében meghaladja a 93 ezret. Jelentős számban növekedett az utóbbi időben a

kerékpárok és a segédmotorok száma. A járművek arányának növekedése ellenére a forgalom mégis mérséklődik, ezt bizonyítja az Afor statisztikája: míg 1979-ben 63 ezer tonna, addig tavaly csak 59 ezer tonna benzint használtak el a motorosok, autósok. A közúti balesetek száma az elmúlt két évben lényegesen nem változott, 85 százalékát a járművezetők, 15 százalékát a gyalogosok hibája okozta. A baleseti adatokat egyébként a JATE kibernetikai laboratóriuma számítógépen feldolgozza és okulásra az illetékes szervezetek rendelkezésére bocsátja. A tapasztalatokat felhasználják a tanácsok az útépítésnél, a közlekedésszervezésnél. A tegnapi ülésen egyhangzó vélemény volt, hogy bár a közlekedési morál sokat javult, azonban a balesetmegelőzésben a rendőrségnek, a hatóságoknak, a tanácsoknak továbbra is fokozott, összehangolt munkájára van szükség. A testület rámutatott arra, hogy a balesetek csökkentésében, a tartalek egységeire, a kimeríthetetlenek”, hiszen az emberek felelősségét tovább kell növelni és a közlekedési kultúrát javítani.

A végrehajtó bizottság tájékoztatót hallgatott meg ezután az időskorú lakosság helyzetéről, illetve az öregek körülményeinek javítására hozott intézkedésekről. Csongrád megyében ez a téma azért is jelentős, mert Békés megye után patriánkban a legmagasabb az öregek aránya. A testület áttekintette a területi szociális ellátás fejlesztésének eredményeit. Megállapította a vb, hogy településekenként nem egyformák a feltételek. Amíg például a makói járás min-

den községében van már öregek napközi otthona, addig a szegedi járás 25 településén csak négy napközi otthont szerveztek. Továbbra is kiemelt feladat a tanyán élő idős korúak ellátása, bár az utóbbi tíz évben jelentősen csökkent a tanyai lakosság aránya. Ez a gondoskodás mégis megtartotta létjogosultságát. 1970-ben több mint 90 ezer ember élt külterületen, ebből a 60 éven felüliek aránya meghaladta a 16 ezret. 1980-ban a közel 57 ezer külterületi lakosból 12 ezer 776 volt a 60 évet betöltötték aránya. A tanyákról tehát elsősorban a munkaképes korúak költöznek el, és a kint maradók nagyobb számban idős korúak, s egy részük magányos. A testület foglalkozott a szociális otthonok korszerűsítésével, a szociális ellátás jövőjével, az öregek otthonának szakosításával is.

A testület végül tájékoztatót a családi eseményeket szervező irodák tevékenységéről, a családi események helyzetéről. Ezzel ezelőtt hozott a végrehajtó bizottság olyan határozatot: meg kell találni a módját, illetve teremteni a feltételeit, hogy a családi események színvonala magasabb, bensőségesebb legyenek. Ennek a rendelkezésnek a végrehajtásaként 1976–81 között a községekben is sokat tettek azért, hogy a családi ünnepekhez jobb feltételeket teremtsenek. A megye városaiiban pedig tíz éve működnek az ünnepségeket szervező irodák, és az eddigi tapasztalatok a létjogosultságukat bizonyították. Különösen a szegedi és a hódmezővásárhelyi iroda szolgáltatásai magas színvonalúak és garantálják a családi események bensőségességét.

Szövetkezeti kereskedelem

A Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa elnöksége tegnap kihelyezett ülést tartott Győrben. A testület megvitatta a fogyasztási szövetkezetek és szövetkezeti vállalatok idei tervteljesítésének eddigi tapasztalatait. Megállapította: az áfészek működési területükön — a községekben, kistérségeken és a városokban is — összességében kiegyensúlyozott, színvonalas áruellátást biztosítottak, megkülönböztetett figyelmet fordítottak az alapellátásra. Kereskedelmi forgalmuk a tervezett meghaladóan 7,5 százalékkal, a szövetkezeti vendéglátás bevétele pedig 9,2 százalékkal növekedett az első félévben. A választékosabb ellátást jól segítette az új működési formák további terjedése: jelenleg a szövetkezeti kereskedelem mintegy 2 ezer vendéglátóhely, zöldség-gyümölcs szaküzlet s egyéb bolt működik szerződéses rendszerben.

A mezőgazdasági áruforgalmazás mennyiségileg elmaradt a tervezettől: a szövetkezeti zöldség-gyümölcs

szaküzletek első félévi forgalma mintegy 12 százalékkal volt kevesebb az elmúlt esztendő azonos időszakánál.

Az elnökség nagy figyelmet fordított a külgazdaság egyensúlyi helyzetének javításával összefüggő tevékenység elemzésére. Az ipari termelés 11 százalékkal emelkedett, ez segítette az export-árualakok növelését. Ehhez hozzájárult a háztáji gazdaságokban folyó intenzív kistermelés, valamint a kis tételű áruk egyre fokozottabb mértékű külföldre szállítása is. Dinamikusan, 48 százalékkal növekedett a szocialista export, ugyanakkor a dollárbevételek nemzetközi pénzügyi viszonyok kedvezőtlen változása miatt mérséklődött.

Hazánkba érkezik a norvég külügyminiszter

Svenn Stray, a Norvég Királyság külügyminisztere Púja Frigyes külügyminiszter meghívására szerdán, ma hivatalos látogatásra hazánkba érkezik.

Őszi szolidaritási akció

Az MSZB nyilatkozata

A Magyar Szolidaritási Bizottság kedden nyilatkozatot tett közre az őszi szolidaritási akció sorozat alkalmából.

Nehéz időszakot él át az emberiség. Évtizedek óta nem volt ennyire feszült, elmentmondásokkal, veszélyekkel terhes a világ. Az Egyesült Államok politikájában az éles konfrontáció, a fegy-

verkezési verseny új hulláma került előtérbe. Földünkön mélyülnek és szaporodnak a nemzetközi biztonságot fenyegető helyi válságok; mindezek miatt a világ országai növekvő belső gazdasági nehézségekkel küzdenek — alapította meg bevezetőben a dokumentum.

A békét féltő tömegek mind bátrabban és erőtelje-

sebben lépnek fel az emberiiséget fenyegető veszélyek ellen. E világméretű küzdelemben — elsősorban a hatékonyabb szocialista építőmunkával — részt vállal a magyar nép is. A Szovjetunió, a szocialista országok, a világ népei és haladó erőinek cselekvő szolidaritása, összefogása a békéért, a há-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Takarmánykonzerválók

Silóznak Zákányszéken

Szinte a levegőbe ugrat az óriás Rába-tractort a rúzsai bikaistállónál, mikor taposása a szecsák. Irányítója, Kátona Imre tekeri, csavarja a kormányt, hogy kordában tartsa a prüszkölő gépet. A betüzesedett vasparipa bizonyára menne világnak a silórakás tetejéről, ha nem az volna a dolga, hogy naponta százszor is oda-vissza járva, jól megtapossa a tehének télire való takarmányát. A most még dunyha-puha szecskaalomból idővel majd betonkeményre tömörödik, olyannyira, hogy télen a tehenészek százszor is megszidják a taposónak még a tiz körmet is. Természetesen nem komoly az akkori zsörtölődés, mert ha nem lenne jól megtaposva a szecska, idővel begyulladna, megperneszede és tönkre menne az állatok eledele.

Rúzsán már jó ideje silóznak. Előbb a Napsugár, majd a Népszabadság Tsz-ben álltak munkába a takarmánykonzerváló brigádok. A Szivárvány majori bikaistállónál hétfőn kerekítették meg a silókazal alját.

— Azért ekkorát — mutat Török József, a szemerkés zöld kupacra —, mert ami ide kell, az éppen belefér. Ha nagyobbra akarja nyújtózni a megengedettnél, ott a tolólap és megigazítjuk vele a formáját.

Mintha Kálmán Ferenc hallotta volna, miről beszélünk, két traktorával körbeborotválja a kazlat. Eppen jókor, mert Losonc József érkezik az újabb ra-

kománnyal. Az MTZ is föl-püfög a szecskanalomban és ketreces potkocsijáról lebillenti a zóidét, hogy ismét hasig sülyedjen a silórakásba, a nagy nehéz Rába.

Aztán az is kiderül, hogy a takarmánykonzerváló brigádoknak csak az egyik felel találkoztunk, a többiek kint szecskaznak a határban. Mégpedig Acsai Varga József és Dicső György a vágógépet kezeli, Donka László és Tanács Zoltán bilentős teherkocsival jár a nyomukba.

Zákányszéken, az Egyetértés Szakszervezetben két hegyes bálakazal közé szorítják a silónakvaló kukoricát. Erre mondják a rúzsaiak: úgy is jó, mert markolával szagatták föl, nem kell tartaniuk, hogy majd a lovas kocsit a kazaltól nem tud a silórakás mellé állni.

— Felénk így szoktuk meg — mondja erre a zákányszéki silótaposó — de az is közrejátszik, hogy nálunk azért lényegesen több a jószág, mint odaát.

S ebből nyilván következik is: a többnek több kell.

A Szűcs-táblán Kürti Antalné járja a silótarlót. Ha nem is gyorsan, de azért megtelik a zsák csöves kukoricával. Arrébb éppen állnak a silózógépek. A fiatalasszony tudja is miért:

— Kiszakadt az egyikből egy nagy rugó, és azt keresik. Különbön már csak alig van — mutat a még meglevő haragos zöldtengericskára. Hétfő óta vágják a Tombác-tanyánál, már hagyják beérni, annyira szep rajta a silónak vetett kukorica.

Nyomban kitudódik: ha elindulnak. Szekeres Ferencül a silókomбайnon, Bozsó János és Kálmár Géza követi a traktorral. Az Ónoztanyai tehenészetbe hordják, ahol két Dutra tapossa a szecsát. Egy teríték kukoricára egy teríték herétraknak.

— Aki ennyire tudja, köze lehet a dologhoz...

— A férjem az egyik tapasztos az Ónozó-tanyán.

— Akkor azért is a bön-gészes?

— Nem, szedheti, aki akarja. Véték lenne ha le-szántának az itthagott szép csöveket.

— Fizetnek érte?

— Majd elmegyünk a köz-szebe szüretelni. Meg hát, nem olyan sok az amit el-szór a gép.

A zöld kígyócsíkot fújó gépet tatótt szájjal bámuló kisgyerek láttán, Kürti Antalné megjegyezte: neki is van kettő, s ha kint lennének, biztos föl is keredzkenének valamelyik gépre.

Így is rá lehet szokni a dologra!

A silózás az őszi takarmánytartósítás egyik módja. Lényege, hogy az összedarabolt kukoricaszár közül kiszorítsák a levegőt, és így segítsék a biológiai folyamatot, az erjedést. Ezáltal a tehéneknek jó takarmány tehető el télire. A szakember véleménye ekként hangzik:

— Amibe tárolják, az a siló, s amit a tehenészek a jászolba raknak, az a szilázs. A kettő sajnos csak a szakember szavajárásában választódik szét, mert az egyszerű halandó minden műveletet silózásnak nevez. S ennél fogva silót etet a jószágokkal, ami ugye, lehetetlen.

Persze, ettől még nyugodtan alhatunk, mert ha silóznak, ha szilázst készítenek —, mind egyre megy: az őszi nagy munkák egyikébe fogtak. Csongrád megyében, az idei őszön a gazdaságokban csaknem 15 ezer hektár föld terméséből tesz el a télire való takarmányt. S ebből a képzeletbeli hatalmas szecskahegyből szinte észrevétlenül nyomják ki a levegőt a vad gépet szelídítő dutrák, rábások, meg a többi takarmánykonzerváló.

Majoros Tibor